

Bereikbaarheidsanalyse Huisartsenspoedpost Zaanstreek Waterland

Effect mogelijke nachtelijke sluiting van de post Purmerend

Inleiding

Huisartsenspoedpost Zaanstreek Waterland (HZW) is de huisartsenorganisatie voor spoedeisende huisartsenzorg in avond, nacht en weekend (ANW) in de regio Zaanstreek Waterland. *HZW* heeft twee posten: Huisartsenspoedpost Zaanstreek (Zaandam) en Huisartsenspoedpost Waterland (in Purmerend). Het voornemen is om tijdelijk, in de periode augustus-september 2025, de huisartsenspoedpost in Purmerend in de nacht te sluiten. In verband hiermee heeft *HZW* het RIVM verzocht een bereikbaarheidsanalyse uit te voeren.

In de huidige situatie wordt in de ANW-uren spoedeisende huisartsenzorg geleverd vanuit de twee genoemde posten in Purmerend en Zaandam. In de voorgenomen situatie sluit post Purmerend tijdelijk in de nacht. Het gaat hierbij om een aantal nachtelijke sluitingen in de periode augustus-september 2025. Post Zaandam blijft alle ANW-uren geopend (tabel 1).

Tabel 1 Weergave van de openingstijden van de Huisartsenspoedpost Zaanstreek Waterland in de huidige en voorgenomen situatie.

Post	Huidige situatie		Voorgenomen situatie	
	Avond	Nacht	Avond	Nacht
Purmerend	Open	Open	Open	Gesloten
Zaandam	Open	Open	Open	Open

Vraagstelling

De vraag is of in de voorgenomen situatie in de nacht de bereikbaarheidsnorm voor het werkgebied van *HZW* wordt overschreden. De bereikbaarheidsnorm is dat 90% van de inwoners van het werkgebied binnen 30 minuten met eigen auto een huisartsenpost moet kunnen bereiken, zie hiervoor het uitvoeringsbesluit van de Wkkgz¹.

Uitwerking

Er is een bereikbaarheidsanalyse uitgevoerd waarbij de bereikbaarheid van het werkgebied van *HZW* in de huidige en voorgenomen situatie met elkaar wordt vergeleken. De strekking van deze analyse gaat over bereikbaarheid in rijtijd. De analyse doet geen uitspraak over de capaciteit van huisartsenzorg in de regio.

Bereikbaarheidsanalyse, uitgangspunten en randvoorwaarden

- De bereikbaarheid wordt berekend met het rijtijdenmodel voor personenautovervoer, versie 2025.
- De analyse gaat uit van geografisch niveau van 4-positie postcodes.
- De analyse gaat uit van inwonersaantallen met peildatum 1 januari 2024 (bron: CBS).

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 088 689 8989

Datum
29 juli 2025

Ons kenmerk
VZM 2025-0026

Behandeld door
H. Giesbers
G.J. Kommer
T.A. Hulshof
acutezorg@rivm.nl

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037262/2022-07-01>

- In totaal bevat het werkgebied van HZW 65 4-positie postcodegebieden (PC4). Het totaal aantal inwoners in dit werkgebied is 344.500.
- Het RIVM berekent de bereikbaarheid voor alleen dit werkgebied. Er wordt in de analyses geen rekening gehouden met huisartsenposten van buurregio's.
- In het bereikbaarheidsmodel wordt voor de inwoners van de werkgebieden van huisartsenspoedposten Purmerend en Zaandam de rijtijd bepaald wanneer zij van hun woonadres naar de huisartsenspoedpost rijden.

Bereikbaarheidsmodel

Het model gaat uit van het geografisch aggregatieniveau van 4-positie postcodegebieden. Het rijtijdenmodel schat gemiddelde rijtijden, gerekend vanaf een geografisch middelpunt (centroïde) van een 4-positie postcodegebied. Als een woonadres verder van de huisartsenspoedpost ligt dan de centroïde van zijn 4-positie postcodegebied, dan is de geschatte gemiddelde rijtijd een onderschatting. De personenauto zal in de praktijk waarschijnlijk langer onderweg zijn dan ons model voorspelt. Als een woonadres dichterbij de huisartsenspoedpost ligt dan de centroïde van zijn 4-positie postcodegebied, dan zal de personenauto in de praktijk waarschijnlijk sneller zijn dan ons model voorspelt. Het is op voorhand niet in te schatten hoe groot de onder- of overschatting is. Dat hangt af van een groot aantal factoren, o.a. het wegennet, weersomstandigheden en verkeersdrukke.

Resultaten

1. In de huidige situatie, met geopende posten Purmerend en Zaandam kunnen volgens de modelberekening alle inwoners van het werkgebied van *HZW* binnen 30 minuten per personenauto naar een van de twee huisartsenspoedposten rijden (tabel 2). De langste rijtijd is 23 minuten en geldt voor 1.700 inwoners van inwoners van Marken (4-positie postcode 1156).
2. In de voorgenomen situatie in de nacht, bij een sluiting van de huisartsenspoedpost Purmerend, is alleen de post in Zaandam geopend. In deze situatie kunnen volgens de modelberekening alle inwoners van het werkgebied van *HZW* binnen 30 minuten per personenauto naar huisartsenspoedpost Zaandam rijden (tabel 2). De langste rijtijd is 29 minuten en geldt voor 1.700 inwoners van Marken (4-positie postcode 1156).
3. In de voorgenomen situatie in de nacht neemt de rijtijd voor 157.000 inwoners in het werkgebied van *HZW* toe. Voor de overige 187.500 inwoners blijft de rijtijd gelijk. De rijtijd neemt met maximaal 17 minuten toe voor 15.100 inwoners van Purmerend (4-positie postcode 1441), zie tabel 3.

Tabel 2 Aantal inwoners bereikt (cumulatief percentage) in het werkgebied naar rijtijd.

Rijtijd	Huidige situatie	Voorgenomen situatie in de nacht - sluiting post Purmerend
tot 5 minuten	8,9	4,5
tot 10 minuten	47,5	22,6
tot 15 minuten	82,2	53,2
tot 20 minuten	99,0	82,4
tot 30 minuten	100	100

Tabel 3 Extra rijtijd en aantal inwoners waarvoor dat geldt.

Extra rijtijd	Aantal inwoners
0 minuten	187.500
1 tot 5 minuten	21.500
5 tot 10 minuten	76.100
10 tot 15 minuten	44.300
≥ 15 minuten	15.100

Conclusie

Volgens de bereikbaarheidsnorm dient 90% van de inwoners van het werkgebied binnen 30 minuten met eigen auto een huisartsenspoedpost te kunnen bereiken. In de voorgenomen situatie wordt volgens modelberekening voor het werkgebied van *Huisartsenspoedpost Zaanstreek Waterland*, met een gesloten huisartsenspoedpost Purmerend in de nacht, de norm van bereikbaarheid niet overschreden: 100% van het totaal aantal inwoners in het werkgebied kan de huisartsenspoedpost binnen 30 minuten bereiken.